

Ny opplæringslov §12 om elevenes rett til et godt skolemiljø

Det er vedtatt og innført ny opplæringslov som gjelder fra 1. august 2024. I den nye opplæringsloven finner vi Elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø i kapittel 12.

Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Den nye opplæringsloven §12 slår fast at:

- alle elever har rett til et godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring.
- skolen skal ikke godta krenkende oppførsel som for eksempel mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Skolene skal ha nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser. Kunnskapsdepartementet har valgt å ta prinsippet om nulltoleranse inn i opplæringsloven for å understreke hvor viktig det er at skolen har tydelige holdninger på dette området. I tillegg fremheves det tydelig i loven at skolene plikter å jobbe forebyggende for å forhindre at krenkelser skjer.

Aktivitetsplikt for skolene

I den nye opplæringsloven er skoles aktivitetsplikt opprettholdt. Aktivitetsplikten innebærer at skolens ansatte har:

- plikt til å **følge med** om elevene har et godt skolemiljø.
- plikt til å **gripe inn** når elever ikke har det trygt og godt.

- plikt til å **melde fra** om all mistanke om og kjennskap til at elever ikke har et godt skolemiljø. Rektor skal alltid varsles om slike saker.
- plikt til å **undersøke** all mistanke om og kjennskap til at elever ikke har et godt skolemiljø.
- plikt til å **sette inn tiltak** når elever ikke har et godt skolemiljø.

Denne aktivitetsplikten gjelder for alle voksne som arbeider på skolen.

Rektor skal melde fra til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlige tilfeller.

Meld fra til skolen

Dersom en elev opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, kan eleven selv eller de foresatte melde fra til en av de ansatte på skolen. Skolen må da undersøke saken, og deretter sette inn tiltak som skal sikre at eleven får et godt skolemiljø.

Plan over tiltak

Dersom skolens undersøkelse viser at eleven ikke har det trygt og godt, og/eller eleven selv opplever å ikke ha det trygt og godt, skal skolen straks sette inn egnede tiltak. Dette gjøres i en aktivitetsplan. Eleven og foresatte skal delta i utarbeidelsen av tiltakene i aktivitetsplanen, og i evalueringen av disse.

Aktivitetsplanen skal vise:

- Hvilke problem som skal løses.
- Hvilke tiltak skolen har planlagt.
- Når tiltakene skal gjennomføres.
- Hvem som er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene.
- Når tiltakene skal evalueres.

Henvendelse til Statsforvalter

Dersom en elev ikke har et godt skolemiljø, kan eleven eller de foresatte melde saken til Statsforvalteren i Rogaland etter at saken er tatt opp med rektor. Statsforvalteren skal se på om skolen har oppfylt sin plikt til å sette inn egnede tiltak og til å lage en skriftlig plan. Dersom skolen ikke har oppfylt disse krava, kan Statsforvalter pålegge skolen og kommunen å rette opp i dette.

Dersom Statsforvalteren skal behandle en henvendelse fra en elev eller elevens foresatte, må saken ha blitt meldt til rektor på forhånd og skolen må ha hatt en ukes tid på seg til å sette inn tiltak.

Informasjonsvideo

Statsforvalter har laget en kort informasjonsvideo om retten til et godt skolemiljø.

<https://www.youtube.com/watch?v=9ewPaNLozV8>

Nullmobbing.no

Utdanningsdirektoratet har opprettet en egen hjemmeside nullmobbing.no. Her finnes ytterligere informasjon om regelverket og gode råd til elever og foreldre.

Du finner mye informasjon på UDIR sine sider [her](#)